

PODRÓŻ W STRONĘ BEZPIECZNEGO MIEJSCA

KONSPEKT ZAJĘĆ

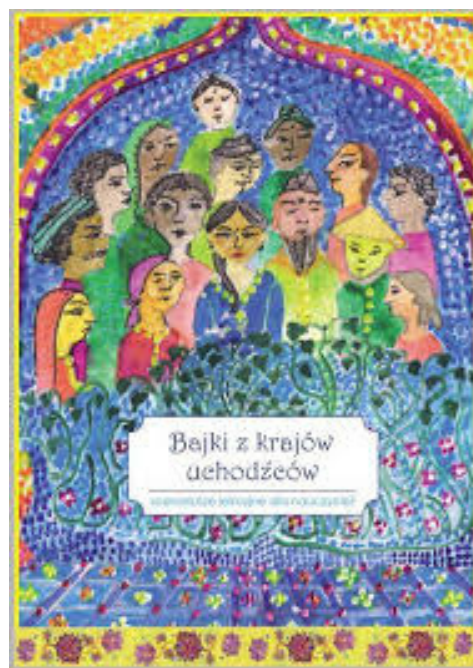
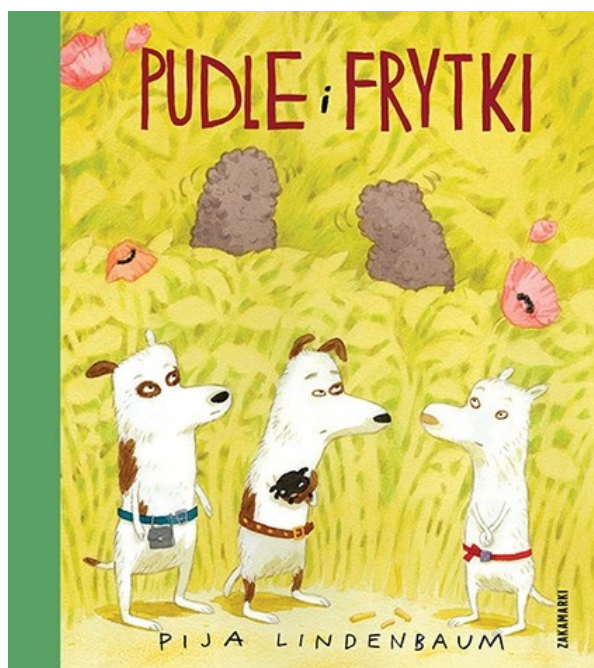
Planowana liczba i wiek odbiorców: 20 osób, 9-cio latki

Czas trwania: około 3 godziny 30 minut

Cel (wiedza, umiejętności, postawy związane z edukacją globalną):

- zapoznanie dzieci z tematem uchodźstwa
- wyjaśnienie pojęcia uchodźca/uchodźczyni

Przygotowania: Tydzień przed planowanymi zajęciami nauczyciel/ka prosi uczniów o zapoznanie się z książką pt. "Pudle i frytki".



**Na zdjęciach (od lewej): Książka "Pudle i frytki" oraz "Bajki z krajów uchodźców"*

Potrzebne materiały:

- Książka pt. "Pudle i frytki",
- pluszowy piesek,
- rebusy,
- kartki, długopisy, flamastry, arkusze papieru, taśma/plastelina, magnesy, słownik, szary papier,
- kartki z piramidą,
- narysowane/wydrukowane drzewko decyzyjne,
- laptop, tablica interaktywna, rzutnik,
- Książka pt. "Bajki z krajów uchodźców" (wersja papierowa lub e-book),
- karteczki - losy z tytułami bajek z książki pt. "Bajki z krajów uchodźców",

Aranżacja przestrzeni: wolna przestrzeń na środku sali, koło utworzone z krzeseł lub brak krzeseł ale miejsce na dywanie/poduszkach, ławki po bokach sali; można również ustawić ławki w tzw. “podkowę”;

Przebieg zajęć

1. Sesja “bierz i daj” (10 minut)

Na początku zajęć uczniowie i uczennice siadają w kole, na dywanie. Nauczyciel/ka prosi dzieci o wspólne przypomnienie treści książki “Pudle i frytki”. Aktywność ta przeprowadzona jest poprzez sesję “bierz i daj”. Uczeń/Uczennica podczas wypowiedzi trzyma pluszowego pieska, następnie przekazuje go następnej wypowiadającej się osobie siedzącej obok. Uczeń/Uczennica, który/a nie chce się wypowiadać przekazuje pieska dalej.

2. Praca w grupach -wprowadzenie tematu (20 minut)

Nauczyciel/ka dzieli uczniów na 3 grupy, każda z grup dostaje arkusz papieru oraz flamastry. Zadaniem dzieci jest przedyskutowanie w grupach i zapisanie przemyśleń na temat tekstu, każda grupa odpowiada na inny zestaw pytań.

**Dla młodszych dzieci:* bez podziału na grupy, nauczyciel/ka zadaje pytania wszystkim dzieciom;

Przykładowe pytania:

GRUPA 1:

- Jak myślicie, czy Pieski w swoim kraju były szczęśliwe?
- Czy Pieskom łatwo było opuścić kraj? Dlaczego tak/nie? Jak się czuły?
- Jak Wy byście się czuli jakbyście musieli opuścić miejsce, w którym mieszkacie?

GRUPA 2:

- Czy podróż, którą przebyły Pieski, była przyjemna? Dlaczego tak/nie?
- Jak się czuły Pieski kiedy dotarły do innego kraju?
- A jak Wy się czujecie jak jesteście w nowym miejscu?

GRUPA 3:

- Co sądzicie o zachowaniu Pudli względem Piesków?
- Jakbyście Wy się czuli na miejscu Piesków? Bylibyście wdzięczni Pudlom? Zaprzyjaźnili byście się? Zaufali im?
- Waszym zdaniem, zachowanie, których Pudli było odpowiednie i właściwe? Dlaczego?
- Czy Waszym zdaniem połączenie sił przez Pieski i Pudle było dobrym rozwiązaniem?
- Czy gdy bylibyście w nowym miejscu, to czulibyście się lepiej, gdyby ktoś pomógł Wam tak jak Pudle Pieskom?

Grupy kolejno przedstawiają swoje zdania i opinie. Następnie nauczyciel/ka zadaje pytania, które mają na celu rozpoczęcie dyskusji dotyczącej głównego tematu:

- Znacie podobne historie, które się wydarzyły, albo słyszeliście o takich sytuacjach? Może ta historia Wam coś przypomina?
- Myślicie, że podobne sytuacje mogą przytrafiać się ludziom?

3. Wprowadzenie terminów: migracja, imigrant/ka, emigrant/ka (30 minut)

Każdy uczeń/ca otrzymuje rebus. Są trzy rebusy, których rozwiązaniem jest słowo: migracja, imigrant, emigrant (uczniowie mogą skorzystać z internetu, aby wyszukać flag państw europejskich). Po rozwiązaniu rebusu, zadaniem każdego dziecka jest zastanowienie się: co może oznaczać z czym kojarzyć się otrzymane hasło, a następnie zapisać te skojarzenia na karteczce. Dzieci

o tym samym hasle z rebusu łączą się w grupy. Rozmawiają co zapisały na temat danego słowa. Następnie każda grupa bierze słownik, w którym odszukuje definicję danego słowa (jedna osoba odczytuje na głos definicję) Nauczyciel/ka zapisuje definicje na tablicy/szarym papierze. Gdy uczniowie zapoznają się ze znaczeniem słów, nauczyciel dzieli uczniów na trzy grupy. Każda grupa losuje jedno z trzech, nowo poznanych słów. Uczniowie z danej grupy przedstawiają krótką scenkę obrazującą wylosowane słowo, reszta klasy ma za zadanie je odgadnąć. Po odgadnięciu, kolejna grupa przedstawia swoją scenkę. (Uczniowie mają kilka minut na przygotowanie scenki)



**Dla młodszych dzieci:* Wprowadzenie terminów: migracja, imigrant, emigrant poprzez krótkie scenki teatryku kukiełkowego przedstawionego przez nauczyciela.

4. Materiały filmowe - “Uchodźcy wśród zwierząt” (20 minut)

Nauczyciel/ka wygłasza krótki wstęp o świecie zwierząt i pokazuje przygotowane materiały filmowe.

- <https://www.youtube.com/watch?v=UmHAB7w1w10> (wybrane fragmenty o migracji zwierząt, bez dźwięku, z komentarzem nauczyciela/ki)-
- https://www.youtube.com/watch?v=OM2J6MSxvTo&fbclid=IwARoeqXYvOreBXrILpEVeGpVx71yMt1Sf9_bj182l_TEimvtx4vZTawN2UCo (bez dźwięku lub najpierw z dźwiękiem, a później z komentarzem nauczyciela/ki)

Omówienie materiałów filmowych - dlaczego zwierzęta opuszczają swoje miejsce zamieszkania, zmieniają je. Nauczyciel/ka wyświetla uczniom krótką bajkę, która została stworzona przez dzieci - uchodźców, opowiada ona o rodzinie królików, które muszą opuścić swój dom, ponieważ są prześladowani przez niedźwiedzie. Po obejrzeniu omawia z nimi treść bajki.

https://www.youtube.com/watch?v=oelcrGefRf4&fbclid=IwAR3EplRUEMtEfDnhS1DX2ppoA8_nUie6bkhopTVUT9zLcwR5eV_CGzfPP4M

5. Wprowadzenie słowa “uchodźca/uchodźczyni”- burza mózgów. (10-15 minut)

Nauczyciel/ka pyta dzieci co według nich znaczy słowo uchodźca/ uchodźczyni. Wyznacza jednego/dwóch chętnych uczniów do zapisywania pomysłów na tablicy. Każdy pomysł, skojarzenie zostaje zapisane na tablicy. Następnie wspólnie korzystając z pomysłów zapisanych na tablicy oraz przy pomocy nauczyciela/ki uczniowie zapisują na szarym papierze znaczenie słowa uchodźca/uchodźczyni, papier przyczepiają w widocznym dla każdego miejscu.

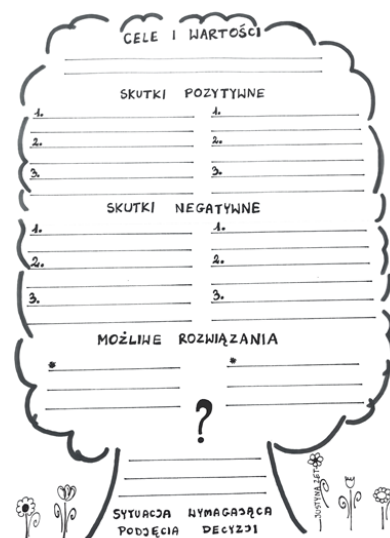
**Dla młodszych dzieci:* Nauczyciel/ka pyta dzieci czy kiedykolwiek słyszały słowo “uchodźca/uchodźczyni”, czy znają jego definicję, następnie tłumaczy dzieciom definicję tego słowa.

6. Piramida priorytetów/ drzewko decyzyjne (40 minut)

Prowadzący/a dzieli uczniów w pary. Każda para otrzymuje kartkę papieru, na której narysowana jest piramida. Dodatkowo otrzymują kilka karteczek, na których są już wypisane różne potrzeby oraz dużo pustych karteczek. Zadaniem uczniów jest stworzenie piramidy potrzeb, które są potrzebne do przeżycia.

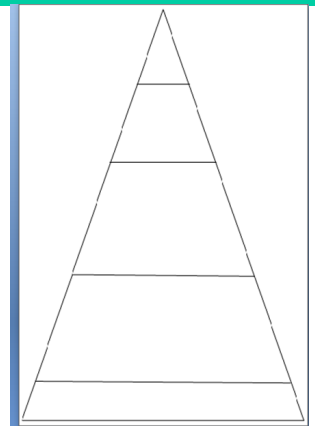
Na samym czubku piramidy znajdują się najważniejsze potrzeby, a na samym dole najmniej ważne. Uczniowie mogą wykorzystać karteczki, na których są już wypisane potrzeby, ale nie muszą oraz mogą dorysowywać poziome linie na piramidzie. Po wykonaniu zadania, uczniowie przyklejają swoje piramidy na tablicę. Każdy zespół krótko omawia swoją piramidę.

Nauczyciel/ka nawiązuje do tematu związanego z uchodźstwem. Wskazuje przyczyny opuszczenia miejsca zamieszkania przez uchodźców/ uchodźczynie nawiązując do piramidy potrzeb. Następnie nauczyciel/ka prosi uczniów, aby spróbowali wyobrazić sobie sytuację, w której ich najważniejsze potrzeby



**Dla młodszych dzieci:*
piramida potrzeb
wypełniana za pomocą
rysunków i/lub podpisów;

nie są zapewnione, w ich miejscu zamieszkania, okolicy jest bardzo niebezpiecznie, każdy martwi się o swoją rodzinę. Zadaniem uczniów jest stworzenie „drzewka decyzyjnego” w którym sytuacją wymagającą decyzji będzie ucieczka z miejsca zamieszkania, podjęcie decyzji uchodźstwa.



7. Symulacja - uprzedzenia, wykluczenie (30 minut)

Pięć osób z grupy wychodzi na korytarz (z jednym z prowadzących jeśli mamy taką możliwość), pozostałe osoby zostają w klasie. Osoby, które zostały wybierają temat do dyskusji, coś na temat polskich tradycji, przysmaków, związane z polską kulturą, np. „Czy Lany Poniedziałek powinien być hucznie obchodzony?”, jednak podczas rozmowy nie używają trzech zwrotów kluczowych dla tematu, zamieniają je na wymyślone słówka, np. „Lany Poniedziałek – Trany Nanek”, „woda – mroda”, „oblewać – igewać”. Grupa prowadzi dyskusję, jedna część jest ZA i takich argumentów używa, a druga PRZECIW. Osoby na korytarzu zostają poinformowane, że w sali odbywa się dyskusja, żeby brali w niej udział i wyrażali własną opinię. Kiedy osoby z zewnątrz wchodzi, pozostałe osoby są w trakcie dyskusji.

Podsumowanie:

Rozmowa na temat przebiegu całej sytuacji, która miała miejsce w sali – później odczucia grupy, która prowadziła dyskusję, jak się czuli, gdy weszła „nowa” część osób, jak ich postrzegali, co zauważyli w ich zachowaniu. Następnie swoją opinię wyraża część uczniów, którzy dołączyli w trakcie dyskusji. Wyjaśnienie przez nauczyciela/kę co cała sytuacja miała na celu – porównanie z traktowaniem uchodźców/uchodźczyń.

8. Każdy jest równy! (20 minut)

Nauczyciel/ka wyświetla film:

- <https://www.youtube.com/watch?v=pJLk3PsNSYw>

Po obejrzeniu filmu, prowadzący/a zadaje pytania dotyczące różnic, np.:

- Kim byli bohaterowie filmu?
- Jak oni się zachowywali? Coś ich wyróżniało?
- O czym marzyli?
- Jakie były ich rodziny?
- A o czym Wy marzycie? Macie podobne marzenia?
- Czym się od Was różnią?
- Co można zrobić żeby nie czuli się inni?
- Dyskusja na temat równości wszystkich ludzi.

9. Podsumowanie (15 minut)

Na podsumowanie zajęć nauczyciel/ka przedstawia dzieciom książkę pt. "Bajki z krajów uchodźców". Opowiada o niej, jak powstała, co zawiera. Stawia na środku pojemnik z karteczkami - losami. Na każdej z karteczek jest tytuł jednej z bajek przedstawionych w książce, prowadzący/a oznajmia, że dziś zostanie wylosowana i przeczytana jedna z bajek. Na początku każdego zajęcia będzie losowana i czytana kolejna bajka, dzięki temu uczniowie dowiedzą się jakie bajki czytają dzieci z krajów uchodźców, a dodatkowo informacje o danym kraju.

Źródła:

- <https://jutropolski.wordpress.com/2019/10/15/drzewko-decyzyjne-sposobem-na-omowienie-lektur-szkolnych/>
- <https://witajwdomu.org.pl/o-programie>
- https://www.humanityinaction.org/wp-content/uploads/2020/04/20_About-Refugees_pl_reduced.pdf
- <http://igo.org.pl/wp-content/uploads/2016/06/publikacja1.pdf>
- <https://www.unhcr.org/pl/317-dlanauczycieli.html?fbclid=IwAR29lxH5lC2Vhpa1KxmfP2MjbhSV5B2Ql0fg-7G3nmr2ciQ6cJBpicv5tFM>

ZAŁĄCZNIKI:

MATERIAŁY: DRZEWKO DECYZYJNE, PIRAMIDA, REBUSY

CELE I WARTOŚCI

SKUTKI POZYTYWNE

1. _____ 4. _____
2. _____ 2. _____
3. _____ 3. _____

SKUTKI NEGATYWNE

1. _____ 4. _____
2. _____ 2. _____
3. _____ 3. _____

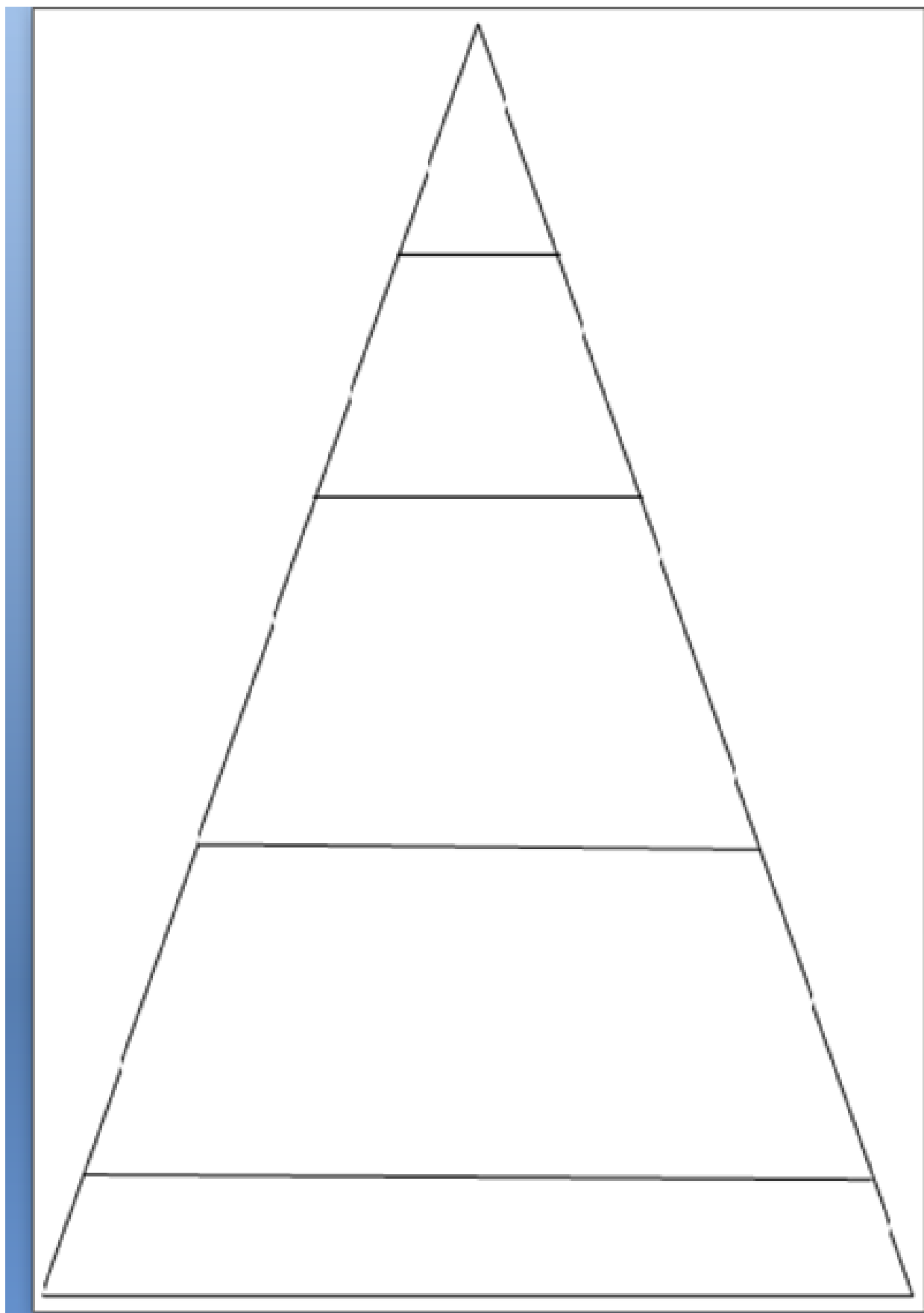
MOŻLIWE ROZWIĄZANIA

* _____ * _____

?

**SYTUACJA WYMAGAJĄCA
PODJĘCIA DECYZJI**

JUSTYNA ZŁOTY



Rebus 1

E +



+



+



~~SKA~~

~~OCH~~

GLIA=T

Rebus 2

M +



+



Ł=R

~~CHORWA~~

Rebus 3

I +



+



+



E=A ~~CIA~~

~~PREZE~~